

Uredništvo in upravljalstvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto . . . . . 12 K
Pol leta . . . . . 6 K
Četrt leta . . . . . 3 K
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 31.

Maribor, dne 17. marca 1913.

Letnik V.

„Slogi“ v premišljevanje.

Ptuj, 15. marca

Naša „ljubeznjiva“ „Sloga“ je došla po „velikodušnosti“ nekoga liberalnega prvaka (mogoče se na ta način spet vrača dr. Ploj v politično življenje?) v sleherno župnišče v našem okraju in tudi v drugih okrajih in misli, da bo njena hinavska pisava našla prijateljev med — duhovščino. Hinavska, pravim, pa ne samo hinavska, temveč tudi neodkritosrčna in lažnjiva je njena pisava. Stalni refren njen je, da želi slogu med Slovenci, v resnici pa želi le slogu v tem smislu, da napada vse dela krščanske stranke, dočim odobrava ali tolerira delovanje starih in mladih liberalcev. Celo tako daleč gre „Sloga“, da tudi odobrava zvezo med narodnimi nasprotniki in liberalci samo, da je ost iste naperjena proti Slovenski kmečki zvezi. Navedel bi lahko neštivilno vzgledov iz „Sloge“ same, zadostuje pa naj za danes samo par slučajev!

„Sloga“ se najhujše zaganja v vse gospodarske organizacije, katere vodijo pristaši Slov. kmečke zveze, imenuje iste nepotrebne, dočim organizacije, katere vodijo celjski liberalci ali pa liberalni učitelji pod pokroviteljstvom Nemcev v Gradcu, povzdiguje v nebesa. Zlasti je „Slogi“, oziroma gospodu Šeguli zelo pri sreju gospodarska odvisnost od Nemcev v Gradcu. Da dokažem, kako laže „Sloga“ glede gospodarskih organizacij v našem okraju, sem si spravil računske zaključke od vseh pet posojilnic, katere pripadajo graški nemški zvezi in od vseh šest posojilnic, katere pripadajo Zadružni zvezi v Ljubljani. Potreba posojilnice in pa zaupanje pri ljudstvu se dokaže s tem, da razpolaga posojilnica z hranilnimi vlogami in ima le malo denarja izposojenega od zveze. Poglejmo si sedaj razmere pri 11 posojilnicah v našem okraju!

Graški zvezi pripadajo posojilnice pri Sv. Barbari v Haložah, Sv. Marjeti, Sv. Marku, na Polenškaku in pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

Mnogo vika in krika po listih je že večkrat povzročila posojilnica pri Sv. Barbari v Haložah. Da ista nima nobene zaslombe pri ljudstvu, dokazuje že dejstvo, da ima le 14.004 K lastnih hranilnih vlog,

od zveze v Gradcu pa izposojenih 83.234 K, da je od milosti Nemcev v Gradcu popolnoma odvisna. V Sv. Marjeti pašuje slavnoznani nadučitelj Žunkovič, kateri se rad pohvali s svojim gospodarskim delom. Številke pa pravijo, da ima njegova posojilnica K 70.424 hranilnih vlog, od nemške zveze natehtanega denarja (po besedilu „Sloge“) pa K 98.239. Nekoliko boljše je razmerje pri posojilnici v Sv. Marku, a tudi tam imajo preveč denarja od zveze izposojenega. Lastnih vlog ima ta posojilnica 56.762 K, a od nemške zveze pa izposojenega 62.556 K. Le posojilnici na Polenškaku in v Sv. Lovrencu v Slov. gor. imata pravilno razmerje med hranilnimi vlogami in kreditom zveze, ker splošna skušnja uči, da ima le posojilnica, katera ima k večjemu kredit do polovice hranilnih vlog, vse predpogoje za obstoj in bo premagala vse krize. Posojilnica na Polenškaku pa ima 20.795 K lastnih vlog in 11.954 K od zveze izposojenega denarja. Še bolj ugodno je razmerje posojilnice pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., katera ima 78.594 K lastnih vlog in le 35.881 K zvezinega denarja. Pomislite odborniki in člani imenovanih, v nemški zvezi stoječih posojilnic, kaj se bo zgodilo, če zahteva nemška zveza okrog 300.000 K, katere je posodila tem petim majhnim posojilnicam, nazaj! Pred kratkim sem bil pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, kjer nemška zveza menda zahteva svoj denar nazaj, ker tamošnja posojilnica v veliki meri izterjuje posojila. In to se godi sedaj, ko vladajo najslabše razmere na denarnem trgu! To so toliko hvaljene dobrote — nemške zveze!

Gospod Šegula! Poglejmo si pa sedaj razmere pri šestih „klerikalnih“ posojilnicah v okraju, katere „Sloga“ tako rada ponižuje in imenuje „nepotrebne“. Najmlajša je kmečka posojilnica v Ptuj, ki izkazuje leta 1911 (vsi podatki pri vseh posojilnicah izhajajo iz leta 1911) 137.637 K vlog in le 2430 kron izposojila (zdaj ima že precej denarja naloženega!). Posojilnica na Črnegori, katera ima konkurenco v kraju, ki živi od milosti ptujske liberalne posojilnice, ima 71.802 K vlog in 1880 K izposojila. Hranilnica in posojilnica v St. Janžu na Dravskem polju ima 92.335 K hranilnih vlog in 29 K naloženega denarja. Hranilnica in posojilnica v Hajdini ima 70.139 K

vlog in 8768 K naloženega denarja. Ljudska hranilnica in posojilnica v St. Lovrencu na Drav. polju ima 75.741 K vlog in 9980 K naloženega denarja (in sedaj že nad 20.000 K). Hranilnica in posojilnica v Cirkoveah, ki ima tudi konkurenco v župniji, ima 174.595 K hranilnih vlog in 31.148 K naloženega denarja. „Klerikalne“ posojilnice, ki so vse mlajše kakor one pod graško zvezo, imajo približno trikrat toliko vlog, kakor starejše graške posojilnice, uživajo kredita le 4310 K, pač pa imajo okrog 50.000 K naloženega denarja, med tem ko nima niti jedna posojilnica, ki pripada graški zvezi, odvisnega denarja. „Sloga“! Številke glasno govorijo in razkrinkujejo laži vseh mladih in starih liberalcev. Upam, da bo kedo s številkami tudi opisal delovanje gospodarskih organizacij v drugih okrajih in opozoril ljudstvo na nevarnosti, katere prete nam Slovincem radi popolne odvisnosti posojilnic, ki pripadajo graški zvezi, od — Nemcev v Gradcu. Kdor hoče razumeti, razume nevaren položaj popoldne odvisnosti od Nemcev!

Še vedno nevarna situacija. Skader gori. — Odrin pred predajo?

Demobilizacija na rusko-avstrijski meji je že v polnem teku, vendar položaj še ni razjasnjen. Skader, skadersko vprašanje je postalo na mah središče cele situacije, je ključ do svetovnega miru ali pa svetovne vojske. Kakor kažejo dogodki zadnjih dni, je bil sporazum med Avstrijo in Rusijo veliko rahlejši in površnejši, kot se je domnevalo. Vsaj če sodimo po nemških listih, ki stoje baje v bližini zunanega urada, moramo priti do tega prepričanja. Če prav je sicer precej neverjetno, da bi bile Rusija in Avstrija sklenile demobilizacijo, predno sta se sporazumele tudi glede Skadra, vendar se zdi, če sodimo po hujskajočih nemških listih, kakor da se to ni zgodilo. Nemški listi očitajo sedaj Rusiji, da nalašč zavlačuje, da se na mednarodni poslaniški konferenci ne ugotovi, čigav naj bo Skader, ker upa v teh dneh, sporazumno s naskakujočimi Srbi in Črnogorci postaviti Evropo, v prvi vrsti Avstrijo, pred

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

(Dalje.)

Tako je doletela dne 22. avgusta 1912 Olpererja izredna čast, da se je utaborila na njegovem temenu sedmorica drznih veleturistov ter zabilježila v njegovo še skoraj docela prazno knjigo svetopisemsko število — slavnih imen.

Posedli smo deloma na cinjave skale, deloma na zeleni sneg — jaz kot najmanjši na skrajni temen, previdno položivši pod sebe v kolobar zvito — vrv, sicer ne vem, če bi bil vstrajal na malo preveč hladnem sedežu.

Dočim so privlekli najini sosedji iz svojih nahrbtnikov ogromne zaloge raznovrstnega provijanta, segala sva z Jankotom prav sramežljivo v žepe ter iskala po njih koščke čokolade in kruha, ki so se pri raznovrstnem plezanju skoraj zdrobili v prah.

Na tihoma sem obžaloval — in najbrže tudi še moj Janko — da sem radi zločnosti pustil v koči izvrstno svojo svinjetino, ki bi se bila baš sedaj po tolikih naporih izvrstno prilegala pajčevinastemu želodcu. Zato se prav nič nisva branila izbornih mesnin, koje so nama uljudno ponudili novi znanci. Par kupic sladkega specialca bil je istotako dobro došel navržek.

Taki so pač turisti: vsi za enega in eden za vse! Nič ne škodi, da jih je znesel veter od vseh strani in da se v življenju pač nikdar več ne bodo videli — vrh gore so v pravem pomenu besede: komunisti. Poleg tega te nobeden ne vpraša: kdo si in kje bivaš v vsakdanjem svojem življenju — zadosti je, da imaš na nogah okovane čevlje in v rokah cepin, pa si dobro došel tovariš.

Ko smo temeljito nasitili in napojili lačne in žejne pajke v želodcih, lotimo se veličastnega, na-

ravnost nepopisnega razgleda, ki pač spada med — najlepše vshodnih alpah.

Poleg najkrasnejših pogledov v globoke doline, poleg grandioznih zarez v ledenike okovanega Zg. Zemm- in Schlegeisgrunda, kakor tudi dolgih globeli Zamske in Zemške doline nudi se očaranim očem ljubeznjivi vpogled v grozno globoko zeleno Tukserško, Wildlahnsko in Alpeinerško dolino, nad vsem tem pa zreš v veličastne vrhunce Zillerdolske glavne panoge s svojimi velikanskimi ledenimi grebeni. A tvoje oko uhaja še naprej — v daljavi zagledaš smeje piramide Rieserfernerskih alp s svojim kraljem Hochgallom v sredini, in slednjič obtičiš na veličastnem vršacu Velikega Kleka. Toda kaj bi se trudil z nadaljnjim opisovanjem prekrasnega razgleda! Tebi, ki se zanimaš za strme gore in ljubke doline, svetujem samo:

„Prid' vrh planin,

Nižave sin!“

Glej in občuduj svojega stvarnika raz smelih gorskih višin in zagotovim te, da bo ves tvoj trud stoterno poplačan. Tvoje vsakdanje skrbi bodo izgibile kakor kafra in okrepcan na duhu in telesu se povrneš na svoj dom, da se jih z novega lotiš — z veseljem.

Za vzgled ti bodi dragi moj tovariš, kojega sem lansko leto pregovoril za turo na Triglav.

Tiho na uho ti povem, da zdihujejo nja noge pod ogromno težo — okoli sto kil. Pač umevno je bilo, da je izjavila jezična krčmarica tam nekje ob Bohinjskem jezeru, kjer smo prenočevali, rahlo potrkavši na njegov napeti trebušček: „Gospod, ta sodček ne bo nikdar na Triglavu“, ter ga prosila, naj rajše počaka v dolini, dokler se ne vrnem jaz in še dva druga prijatelja. Toda ni se dal preplašiti — In res je srečno postavil svoj sodček v Aljažev jekleni stolpič na vrhu Triglava.

Ko je malo na to zrl na veličastni gorski svet, ki se je razprostiral pod njim, zaklical je poln svetega navdušenja:

„Oh, kako krasno — kako veličastno! Veruj mi, Lojze, da tako srečnega se še nikdar nisem čutil v življenju!“

Zato, predragi bralec, tudi tebi odkritosrčno svetujem:

Pojdi in stori tudi ti tako, ako imaš namreč le količkaj korajže in — least non least — zdrave noge in prisegam ti, da se po storjenem delu ne boš kesal.

In ti, ljubeznjiva in — potrpežljiva bralka, ki ti je slučajno priletelo na nežno uho, da hočeva letos z Jankotom posetiti nad 4500 metrov visoke vršace Zermattske alp in morda celo poteptati kralja evropskih gora, širokokučnatega Montblanka, nikar si ne misli:

„Aha, Lojze išče in vabi tretjega — omne trinum perfectum — da bi nekje tam gori zmrznili — skupno!“

Oh ne, ne! dragica moja, tja gori, če Bog da in sreča junaška, bova splezala z Jankotom že sama — ako se namreč morda v zadnjem trenutku — ne pridruži še tretji. Zato me nikar ne sodi po dragem in milem mi tovarišu — prisegam ti pri svojem cepinu, da tako hudomušen, kot je moj Janko, pač nisem bil, nisem sedaj in ne bodem nikdar! — — —

Ker je bilo vreme mirno in nebo čisto in jasno, nismo trpeli posebnega mraza — žavno solnce ima v tej višini še vedno toliko moči, da se prav dobro počutiš — v topli obleki.

Ko smo napasli svoje oči, se zopet vsedemo na zračne svoje prostorčke, da nas je mogel nek dr. Schrödter iz Bitterfelda na severnem Pruskem ovekovečiti na plošči malega fotografičnega aparata. Ko je zopet došel na kaljni svoj dom, spomnil se je tudi še naju ter nama poslal par izborno pogodenih sličic.

Po poldrugo uro trajajočem, pač nepozabljivem bivanju na smelem vršacu treba je bilo ob najstih misliti na odhod.

(Dalje prihi.)

fait accompli. Radi te vmišljene ruske zahrbtnosti pa vlada v nemškem tisku silno ogorčenje. Nemški turško- in albanofiskali listi že zopet bljujejo ogenj in žveplo na Srbe in Črnogorce. Glasovi, ki prihajajo iz Dunaja, pravijo, da je Skader za balkanske države noli me tangere. Če ga hoče Črnogora vključiti temu zavzeti in če ji Srbi vključiti temu pomagajo, to ne bo nič spremenilo na dejstvu, da Skader ne bo nikoli ne srbski in ne črnogorski, ampak mora pripasti avtonomni Albaniji. Na tem nič ne spremeni, če žrtvujejo Črnogorci nove tisoče svojih sinov v zavzetje tega mesta in tudi ne, če Skader pade v njihove roke. Skader mora postati albanški, v tem vprašanju ni za Avstrijo nobenega koraka nazaj. Tako in slično pišejo dunajski nemški listi in garnirajo te svoje hujskarije z groznim opisovanjem srbskih krvoločnosti. Albanci so postali na mah najmilijubnejši narod, ki ima visoko kulturo in mora dobiti samostojno domovino. Ti ljudje, ki so bili prej vedno strah Balkana in so se med sabo klali, da je bilo strašno, morajo — tako zahteva politika — dobiti kolikor mogoče veliko domovino. Če se mnogo Albancev že boji te „samostojne države“ in prihajajo iz mnogih krajev glasni protesti, kakor pričbuje mo enega tudi danes, to naših diplomatov nič ne moti. Oni hočejo avtonomno Albanijo in gredo za njo magari v krvavo vojno. To in nič manj mora človek razbrati iz bojovitih nemških člankov, ki vehementno zatrjujejo, da mora Albanija imeti Skader. Srečni Albanci, za katere se poteguje močna velesila, nam, ki v tej državi sami prebivamo, se ne goji tako dobro. Visoko stoječa oseba v naši zunanji politiki se je baje izjavila, da „mora biti konec mučeništvu nesrečnega albanskega naroda.“ Da bi moralo biti že davno konec našega mučeništva, tega se nihče ne spomni. Radovedni smo tudi, če se zdi Avstriji Skader za Albanijo toliko važnosti, da bi ne riskirala radi njega samo vojske z južnimi sosedi, ampak svetovno. Kajti če očitana zavladaevalna taktika Rusije ni mogoče samo navidezna in če vlada med nami in Rusijo glede Skadra res kak razpor, kot ga slika zopet pobesnelo nemško časopisje, potem je brezdvomno, da bi kljub demobilizaciji ne ostal naš konflikt omejen na nas ter Črnogoro in pa Srbijo.

Odrinsko vprašanje je med tem izgubilo na aktualnosti. Radi Odrina se je na zunaj pričela druga balkanska vojska, sedaj je ta zadeva takorekoč že rešena. Odrin bo postal bolgarski, ali par dni poprej, ali par dni pozneje, to ne vznemirja že nikogar več, še Turkov ne. Zato se pričakuje padeč Odrina iz vojaškega stališča sicer z veliko nestrpnostjo, a politični interes se je ves osredotočil okrog Skadra.

Veleposlaniška konferenca v Londonu je imela v zadnjih dneh zopet dve seji. Seja v četrtek je bila odgođena na soboto, ker balkanske države še niso bile vročile odgovora na demarcho velesil. V sobotni seji bi bil moral naš avstrijski poslanik grof Mensdorff precizirati avstrijsko stališče glede Albanije in zahtevati odločne korake v Belgradu in Cetinju radi Skadra. Kolikor je pa dozda znanega o poteku te seje, do tega ni prišlo in ni stopilo albansko vprašanje v nikak nov štadij.

Svetovno-političen položaj.

O mednarodnem položaju piše „Reichspost“ z dne 16. t. m.: Vsled silnega bombardiranja Skadra je kapitulacija mesta prav blizu.

Reunija veleposlanikov pa se med tem časom ogiblje albanskega vprašanja. Da se je predčerašnja konferenca prelazila na danes (dne 15. t. m.) je koncesija Rusiji, ker ima ta velike interese na tem, da se to nujno vprašanje še dalje zavleče. Preložila se je predčerašnja konferenca, ker balkanske države na posredovalni predlog velesil še niso odgovorile. V današnji konferenci veleposlanikov bi naj avstro-ogrski veleposlanik grof Mensdorff z ozirom na brezkoristno preliivanje krvi pred Skadrom zahteval energično akcijo velesil v Belgradu in na Cetinju. Do večera pa še o poteku te konference ni bilo nič znanega. Za verjetno se smatra, da je konferenca najpoprej vzela na znanje odgovor balkanskih držav in da še tudi danes ni zaznamovati nobenega napredka v albanskem vprašanju. Na vsak način je značilno, da tvori nekak uvod današnje konference novo bombardiranje Skadra, ki se je pričelo večer v petek.

Naš zunanji minister je bil pri cesarju v avdienci eno celo uro, da poroča o aktualnih vprašanjih zunanje politike. Danes (v soboto) popoldne je grofa Berchtolda obiskal ruski veleposlanik plem. Giers, ki je imel z njim daljši razgovor. V Carigradu se pripravljajo velika presenečenja. Vesti iz informiranih krogov so zadnje dni zelo vznemirjajoče. V Carigradu vlada diktatura mladoturkov, ki pozirajo svoje politične nasprotnike, da bi preprečili grozeč preobrat. Položaj je skrajno nevzdržljiv. K drznemu pohodu turške križarice „Hamidie“ smo izvedeli od dobro poučene strani, da je poveljnik te križarice neki angleški mornariški častnik Flooth, ki je bil angleški inštrukcijski častnik v službi turške armade, ko je izbruhnila vojna.

Skader — gori!

Cetinje, dne 15. marca: Včeraj se je pričelo grozno obstreljevanje Skadra iz vseh oblegovalnih topov na utrdbe in mesto samo. Del mesta gori! Bombardiranje iz srbskih topov težkega kalibra 12

centimetrov je strašno učinkovalo. Bombardiranje pa pripravlja splošni naskok. Tukaj upajo, da bo Skader v prav kratkem času padel.

Odrin.

Sofija, dne 15. marca: Kakor se izve iz merodajnega mesta, so postavili predčerašnjim pred Odrinom 14 novih težkih oblegovalnih topov. Bombardiranje iz teh težkih topov se je že pričelo in z mnogo boljšim uspehom, kakor do sedaj. Iz tega pač sledi optimistično naziranje v političnih krogih, da pade Odrin že v nekaterih dneh.

Omer Javer pašo zaprli.

Poveljnika četrtega armadnega zbora pred Kataldžo, Omer Javer pašo, so odpoklicali izpred fronte v Carigrad in so ga po kratkem zaslišanju zaprli, ker je v zvezi z gibanjem armade pred Kataldžo zoper komite.

Nikola Pašić k položaju.

Srbski ministrski predsednik Pašić je nasproti dopisniku „Neue Freie Presse“ v Belgradu sledeče izjavil:

Balkanske države so posredovanje velesil za mir sprejele pod gotovimi pogoji, ki naj jamčijo za to, da Turčija pogajanj zopet ne prekine. Odgovor balkanskih zaveznikov, ki se bo izročil velesilam v štirih balkanskih prestolicah, je identičen in dokazuje popolno edinost balkanske zveze. Nezadovoljnosti, ki se je zadnji čas pojavila med delom srbskega in bolgarskega časopisja, ker se vprašanje meje še ni uredilo, ni pripisovati prevelikega pomena. Javnost o dejanskem stanju stvari v tem in onem oziru ni informirana in ne more biti, ker je rešitev vseh tozadevnih vprašanj poverjena kompetentnim faktorjem. Stvar o ureditvi meja pride v diskusijo šele po sklenjenem miru s Turčijo. V temeljnih vprašanjih sta Srbija in Bolgarija popolnoma edini. Kar se tiče Skadra, se tu ne gre za nobeno samostojno akcijo Srbije. Srbija podpira na podlagi tozadevne pogodbe vojaško Črnogoro na njeno prošnjo, kakor je svoj čas poslala Bolgariji na njeno prošnjo pomoč. Srbija pomoči preje ni poslala, ker Črnogora preje zanj ni prosila, zdaj pa ji zahtevane pomoči ne more odreči. Dokler traja vojska dalje, se srbskim vojaškim premaknitvam ne more pripisovati še drug namen, kakor samo strateški. Vse te operacije spadajo izključno v kompetenco vrhovnega poveljstva. Ako se izkrcujejo čete v Draču, ima to le zgolj strateški značaj. Politično se bo skadrsko vprašanje od velesil rešilo. Zato se ne more reči, da so operacije pred Skadrom količakaj proti Avstriji naperjene. Srbija želi odkrito prijateljskih odnosov z monarhijo in ravno sedaj se vrše važni dogovori, tičeči se gospodarskih, trgovinskih in prometnih vprašanj, pri čemer se je izkazalo, da ne obstoja med Avstrijo in Srbijo nobena velika razlika naziranja.

Odrin in Skader pred padcem.

Iz Carigrada se poroča z dne 14. t. m.: Danes popoldne se je v Carigradu izvedelo, da stoji Odrin neposredno pred padcem. Trdnjava se je pet mesecev držala, ne da bi ji bil kdo na pomoč prišel. Šukri paša je v svojem zadnjem radiotelegrafskem poročilu na carigrajsko vlado izjavil, da ima le še za par dni živil in municije. Šukri paša pozivlja vlado, naj mu pride s kataldško armado na pomoč, če ne bo moral iz trdnjave izpasti, kar bi pa seveda bil obupen čin. Ob enem, to je v nedeljo, je odrinski vali brzojavil ministru za notranje zadeve, da je ves provijant porabljen, da med garnizijo divja vsled lakote škorbut in difterija in da je vsled to pivega se snega vse že preplavljeno, tako da so razmere postale popolnoma neznosne. Merodajni carigrajski krogi o kapitulaciji nič več ne dvomijo.

Isto se poroča vladi iz Skadra. Položaj v mestu in trdnjavi Skader je silno kritičen. Razmere v mestu so nevzdržljive. Pred mestom je že zbrana tako močna srbska armada, da naskoka ne bo možno vzdržati. Kralj Nikolaj je odpotoval v glavni stan, da naskoku prisostvuje. Srbi in Črnogorci bodo od treh strani ob enem naskočili. Ne samo v Carigrad, temveč tudi na Dunaj so došla zaupna poročila, da je padeč Skadra vprašanje par dni.

„Reichspost“ ima iz povsem avtentičnega vira to-le poročilo iz Skadra: Položaj oblegane trdnjave je popolnoma brezupen. Prejšnji poveljnik Hasan Riza beg je že dolgo mrtev. Krivda, da je bil ubit, se pripisuje Essad paši, ki je Albaneec in ki je po prevzetju poveljstva dal sneti turške zastave ter jih nadomestiti z albanskimi. Essad paša je sicer dober vojak, a slab organizatoričen talent. Zato je tudi odpora sila posadke, odkar je poveljnik Essad paša, znatno popustila.

Albanija.

Zopet je izšel iz albanskih vrst protest proti avtonomiji Albanije. Ta tretji protest prihaja iz kavajskega okraja in je bil poslan: konferenci veleposlanikov v Londonu, ministru Sasonovu v Petrogradu, ministru Greyju v Londonu in Reuterjevemu biroju v svrhu publikacije v angleških listih. Protest se glasi:

„Mi predstojniki, muktarji in notabli 48 kavajskega okraja v dračskem ozemlju proglasujemo, da ne priznavamo takozvane albanske vlade Ismail Kemal beja v Valoni, ker nima niti od enega albanskega plemena polnomočja, da bi to, kar imenuje ta „provizorična vlada“, ustanovil in vodil. Tuji agent Ismail Kemal je takozvane svoje „ministre“ in „na-

rodne delegate“ zbral po valonskih ulicah in nima pravice govoriti v imenu albanskega naroda. Prosim vas, da preprečite ustanovitev takozvane „avtonomne Albanije“, kajti mi Albanci, katoliški, mohamedanski in pravoslavni, bi se nikdar ne čutili svobodne v taki državi. Avtonomna Albanija bi bila pozorišče vednih krvavih bojov. Dajemo prednost srbski deželni upravi, ki nam je prinesla svobodo in ki je pravična in kulturna. Soglašamo v vsem s protesti, ki vam jih je že poslalo tisoče državljanov iz Tyrane, Kroje, Drača, Albasana itd.

Bolgarska zahvala Čehom.

Bolgarski poslanci so poslali češkemu narodu svetu brzojavko, v kateri se najiskrenejše zahvaljujejo Čehom za denarno pomoč in žele bratskemu, silnemu narodu najlepšo prihodnost.

Srbska naročila na Češkem.

Ravnateljstvo državnih srbskih železnice je naročilo pri češko-moravski tovarni za stroje 4 težke lokomotive za svoje železnice.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši na belo nedeljo, dne 30. marca ob 10. uri dopoldne v Mariboru. Med drugimi govori državni in deželni poslanec Fran Povše iz Ljubljane.

Politični pregled.

Ogrski državni zbor

V soboto je imela ogrska poslanska zbornica zadnjo sejo v tokratni sezi. Predsednik grof Tisza je otvoril sejo ob 10.15 dopoldne. Navzoči so bili samo pristaši vladne stranke. Najprej se je pričelo naznanilo, da je magnatska zbornica sprejela vse zakone, katere je sklenila poslanska zbornica, med drugimi tudi volilno reformo. Nato je ministrski predsednik Lukacs prečital kraljevski reskript o zaključitvi druge seije. Tretja seija se prične dne 5. maja. Pri čitanju reskripta so poslanci vstali raz sedeže in klicali „Živel kralj!“ Zbornica je predsednika pooblastila, da razpiše v posameznih okrajih se potrebne volitve, nakar je bil protokol overovljen in seja zaključena. Poslanci so priredili grofu Tiszi viharne ovacije.

Ogrska.

Honvedski minister je izdal poseben ukaz, s katerim naznanja, da se imajo odpustiti vsi rezervisti iz leta 1909.

Prestolonaslednik.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je dne 14. t. m. obiskal zunanega ministra grofa Berchtolda in dolgo časa z njim konferiral o mednarodnem političnem položaju.

Vstaja v Mehiki.

Bivši guverner mehikanske države, Coahil, ki je prestopil k vstašem, je bil ustreljen. Vstaši so dne 12. t. m. pri Nogalesu premagali večji oddelek vladnih čet, ki se je umaknil na ameriška tla, kjer je bil razorožen. Na bojišču je obležalo 100 oseb mrtvih in 200 ranjenih.

Raznoterosti.

Piruhe — „Slovenski Straži!“ Najbolj potrebno društvo, ki vsak teden dobiva od obmejnih Slovencev nove naloge in jih izvršuje z velikimi žrtvami, je „Slovenska Straža.“ Ob mejah čuješ o njenem smotrenem, mirnem in uspešnem delu samo hvalo. Zato naj se vsak izmed nas sedaj, ko bo delil piruhe svojim dragim, spomni tudi „Slovenske Straže“, ter naj ji pošlje za piruhe darove. Tudi v družbah pozivajte prijatelje, naj zlože za piruhe „Slovenske Straže.“ Veliki cilji se dosežejo samo z velikimi žrtvami, zato bodi naša požrtvovalnost za „Slovensko Stražo“ velika. Naj bi vsak izmed nas poslal lepe piruhe „Slovenski Straži!“

Sv. oče. Po poročilu italijanskega lista „Giornale d'Italia“ sta dne 15. t. m. obiskala papeža tudi zdravnik dr. Marchiafava in dr. Amici in sta dognala, da znaša temperatura nekaj čez 37 stopinj. Sestri papeža in njegova nečakinja so se mudile eno uro pri njem. Zdravstveno stanje papeža je vedno ugodnejše.

Deset vrst krasnih velikonočnih razglednic je založila Slovenska Straža. Vsak naš somišljenik naj tedaj opozori trgovce, naj takoj naroče te umetniško izvršene razglednice. Če bo vsak, ki želi Slovenski Straži vspeha, storil svojo dolžnost, bodo res lepe razglednice lahko v par dneh razprodane. Povsod zahtevajte razglednice Slovenske Straže!

Važna razzodba upravnega sodišča. Upravno sodišče je izreklo važno narodno-politično razzodbo. Nemška mestna občina v Prahatcih na Češkem je nastavila nekega zdravnika, ki pa ni bil več češkega jezika. Deželni odbor češki je to nastavitev razveljavil, češ, da mora biti zdravnik večšč obeh deželnih jezikov. Mestna občina v Prahatcih se je proti tej odločbi deželnega odbora pritožila na upravno sodišče. Upravno sodišče je to pritožbo zavrnilo in potrdilo odločbo češkega deželnega odbora.

30 let umetniškega dela. Te dni obhaja znani slovenski gledališki igralec Ignacij Borštnik 30letnico svojega umetniškega delovanja. Borštnik je sedaj na gledališču v Zagrebu. 30letnico njegovega umetniškega delovanja proslavi slovesno na zagrebškem gledališču prihodnjo sredo. Igrajo Hebbelovo dramo „Marijo Magdaleno.“ Umetniku kličemo: Še mnogo let!

„Marburgerca“ prinaša v svoji sobotni številki nekaj dat iz „spodnještajerske nacionalne statistike.“ List navaja podatke ljudskega štetja iz l. 1910 in pravi, da se Nemcem ni treba vdajati pesimizmu. Sramotno bi bilo, če bi se tolikomilijonski narod, kot je nemški, vdajal pesimizmu, posebno še, ker ima na svoji strani vse državne in mnogo drugih oblasti, ki ga podpirajo v vseh, tudi krivičnih njegovih težnjah. Še mi maloštevilni Slovenci se ne vda-jamo pesimizmu, kajti kljub vsem silnim navalom nasprotnikov se naše število, če tudi počasi, množi. Iz sveta nas tedaj naši nasprotniki ne bodo spravili, če prav se z vsemi močmi trudijo in to nam zadostuje. Glede števil, ki jih navaja „Marburgerca“, pa povemo, da teh števil ne priznavamo. Ljudsko štetje iz leta 1910 je pravi falzifikat resničnega stanja, nasilja in nepoštenosti, ki so jih pri tem vganjali Nemci, so še v dobrem spominu in če Nemci zajemajo svojo tolažbo iz teh neresničnih potvorb, je ta tolažba zelo jalova in piškava.

„Tridentinski koncil.“ Poznati vseučilišni profesor dr. H. Swoboda je izdal s sodelovanjem teologične sekcije dunajske Leonove družbe veliko monografijo „Das Koncil von Trient, seinen Schaulplatz und Ertrag.“ Po zatrdilu strokovnjakov je delo izborna. V mesecu februarju je doživelo že drugo izdajo. Naroča se pri Leonovi družbi na Dunaju.

Koroški Slovenci se gibljejo. „Mir“ poroča: Gospod dr. Brejc je sklical v Celovec nekatere zapu-nike na dvadnevni narodni posvet dne 11. in 12. t. m., ki se ga je udeležilo 57 gospodov. Pregledalo se je položaj Slovencev v deželi na podlagi sedem skrbno sestavljenih temeljitih referatov, ki so pokazali, da Slovenci vrlo napredujemo, kjer smo navezani na svojo lastno moč; referati so pa dokazali, kake težave imamo in da ne napredujemo, kjerkoli smo navezani na sopomoč vlade in dežele, in to v gospodarskem, političnem in narodnem oziru. Številke, ki smo jih slišali v uradniških referatih, so strašna obtožnica neverjetnih krivic, ki nam jih za-dajeta vlada in dežela. Na podlagi referatov se je k sklepu soglasno sklenilo, v doglednem času ustano-viti za Koroško narodni svet, kakor imajo Nemci že svoj Volksrat

Kongrua. Liberalci hujskajo dalje proti projek-tiranemu zvišanju kongruje. Vsa njihova strankarska umazanost se kaže v tem. Med tem, ko zagovar-jajo zvišanje plač vsem uradniškim kategorijam in u-temeljujejo to z neprimerno dražjimi življenjskimi po-goji sedanjega časa, bi se naj duhovniku za njegov težavni poklic ne smelo urediti dohodkov. To je sta-lišče, ki je vredno brezvestnih demagogov, ne pa do-stojnih ljudi. Govoriti o bogve kako sijajnem stanju duhovništva je naravnost lopovstvo, kajti vsakdo ve, da stojijo drugi stanovi, ki imajo enake študije, kot duhovniki, v materijelnem oziru veliko drugače in boljše, ter je njihovo življenje tudi povsem udobnejše in prijetnejše. Samo sovraštvo, kakoršnega so zmo-žni liberalci, mora vprizarjati take gonje, kakor jih ima sedaj liberalno časopisje. Lepa taka umazana sebičnost gotovo ni.

Umesten opomin. Celovski „Mir“ piše: Huda, da, najhujša napaka je, da smo vse premalo odloč-ni, vsaj po večini, kjer se gre za upravičenost ena-kovredne slovensčine. Ne malo pomembna malenkost na primer je, ako pripisujemo slovensko naslovljene-mu pismu nepotrebno nemško prevedbo pošte, ali še celo večji del naslova. Čemu??! To je kratkomo-lno pred narodno slovensko vestjo neopravičljiva staro-kopitarska razvada. Razne davkarije, zavodi, obla-sti, notarji, odvetniki itd., ki živijo med Slovenci za Slovence od Slovencev, pa poznavajo našo trdo — čutnost, nam pošiljajo nemške račune, nemško izpol-njene položnice itd. Mi zgolj iz miroljubnosti in za-starele navade seveda lepo mirno take določitve sprejemamo in plačujemo in niti na um nam ne pri-de, da smo materi Slavi storili krivico in pa nečast. Le vse graje vredna razvada je, ako se ne postavi-mo povsod po Slovenskem le z domačo slovensčino. Tako vsled enostavnosti marsikdo rad plača davek potem poštini položnici. Dobro! A zakaj bi se ob tem morali šemiti in si izposojevati besede, največkrat vsaj napol pokvarjene, in „tajičat“, da imamo čast — plačevati. Ravno s slovensko izpolnjeno položnico pa povdarimo, da je davek od Slovencev; zahtevajmo pa tudi slovensko davčno knjižico in slovensko potrdilo vplačila nevstrašno in ne oziraje se na morebitne kakoršnekolik izgovore nastavljenih uradnikov, ki so dolžni uljudno postreči strankam in vpoštevati vse njihove upravičene želje. Za enkrat je pa ena med glavnih želj ta, da se nam postreže ne le ustmeno, temveč tudi pisмено v našem jeziku. Uspeh bo ta, da kmalu potihne v tistih strastno-nemških otročjih napol-politikih tako bahavi kot lažnjivi glas, da v Avstriji plačujejo le Nemci in zopet le Nemci davek. Z našo odločno, možato samozavestjo, pred vsem v davkariji, si bomo izvojevali svojo dolgozaželjeno pravico in ugled. Hočemo biti pionirji po postavi zajamčenih ljudskih pravic in ni drugega.

Nemška sodba o „Štajercu“ in „Domačinu.“ — Dunajski „Österreichs katholisches Sonntagsblatt“, ki je objavil tudi lep članek o Jugoslovanih z, ozi-rom na balkansko vprašanje, poroča, da nameravajo nemški nacionalci izdajati za Kranjsko nemškonacio-nalen, pa slovensko tiskan list „Domačin“ ter sodi o „Domačinu“ tako-le: „Domačin“ bo menda podobno, kakor njemu duševno sorodni „Štajerc“ na Spodn. Štajerskem hujskal slovenske kmete zoper katoliško duhovščino, da bi tako pripravil pot protestantom prijazni Südmarki. Tudi v tem slučaju menda slu-ži jo nemškonacionalni nameni le temu, da bi pripra-vljali protestantovsko propagando na jugu monarhi-je. Slovenski katoliški kmetje so pa dovolj poučeni, in bodo znali odklanjati take ponudbe.

Trikrat na smrt obsojen. V Frankobrodu je bil dne 15. t. m. vsled trikratnega umora obsojen na trikratno smrt neki Sternickel; razen tega je bil še obsojen na pet let težke ječe in na stalno zgubo me-ščanskih častnih pravic. Neki Kersten je pa bil za-radi dvakratnega umora, enega uboja in ropa obso-je-n na dvakratno smrtno kazen, pet let težke ječe in na stalno zgubo vseh svojih meščanskih častnih pravic.

Časopisje na Avstrijskem. Na Avstrijskem je izhajalo leta 1911 vsega skupaj 4261 časopisov in revij. Od teh je bilo 1232 političnih in 81 ženskih časopisov. Pet- do sedemkrat na teden je izhajalo 178 časopisov. Nemških časopisov je bilo 2327, češ-kih 1141, poljskih 369, italijanskih 131, slovenskih 91, rusinskih 71, srbo-hrvaških 35, hebrejskih 19, rumunskih 14 in razen tega še nekaj drugih časopi-sov v tujih jezikih. Dva sta bila pisana v esperantu.

Mlade žene in vdove. Zadnje ljudsko štetje v Indiji je pokazalo, da je v indijskem cesarstvu nič manj kakor 302.000 vdov, ki še niso 16 let stare. In izkazuje štetje 2.500.000 mladih žen, ki še deset let niso stare in 6.500.000 žen, ki še niso dosegle svoje-ga 16. leta.

Zenske šole na Japonskem. Od leta 1909 je na Japonskem 159 javnih in 100 zasebnih dekliških šol. Če se pomisli, da leta 1901 še ni bilo sploh no-bene javne dekliške šole, se mora priznati precejšen napredek. Žensko vseučilišče v Tokio je takoj ob o-tvoritvi leta 1909 posečalo 383 dijakinj, med temi pa 157 omoženih žena.

Dom za učiteljice v Budimpešti. V Budimpešti nameravajo ustanoviti dom za nemške učiteljice, ki so brez službe, ker se je pokazalo, da mnogo mla-dih, neizkušenih deklet uprav v ogrski prestolnici pride v slabe roke.

Veliki teden v Mariboru.

Sveti obredi velikega tedna se vršijo v stolni cerkvi v Mariboru po naslednjem vspredu:

Na veliko sredo, veliki četrtek in veliki petek ob 3. uri popoldne jutrnice z žalostinkami preroka Jeremije.

Na veliki četrtek pričetek cerkvenih opravil ob pol 9. uri predpoldne: škofova slovesna pontifikalna maša; blagoslovljenje olj, obhajilo duhovnikov, pre-nešenje Najsvetejšega v kapelo sv. križa, umivanje nog. Zvečer ob 6. uri litanije o Kristusovem trp-ljenju.

Na veliki petek se začnejo cerkvena opravila ob 8. uri predpoldne. Profi pol 9. uri češčenje sv. križa in prenešenje Najsvetejšega v božji grob. Po-poldne ob 5. uri zadnja postna pridiga, križev pot in litanije o Kristusovem trpljenju.

Na veliko soboto ob pol 8. uri zjutraj blagoslo-vljenje ognja, zatem krstne vode in slovesna sveta maša. Slovesno vstajenje v stolnici na velikonočno soboto ob 6. uri zvečer z običajno procesijo, nato Te Deum.

Na velikonočno nedeljo ni rane pridige. Ob 6. uri zjutraj tiha maša, zatem blagoslovljenje veliko-nočnega jagnjeta, ob 7. uri sv. maša z blagoslovom, ob pol 10. uri slovesna pridiga in pontifikalna sveta maša. Po slovesni pontifikalni maši podelijo prevzv. gospod knezoškof apostolski blagoslov. (Ob 4. uri po-poldne pridiga in slovesne večernice.

Umivanje nog v stolnici. Prevzvišeni gospod knezoškof bodo letos na veliki četrtek izvršili vele-pomenljivi obred umivanja nog na 12 starčih, ka-terih imena so: Matija Eiletz (80 let star), Franc Bračko (79), Štefan Merkun (78), Jurij Veranič (78), Leopold Hönigmann (78), Ignacij Huter (78), Janez Kramberger (77), Janez Zechner (75), Janez Kolar (74), Štefan Vabič (74), Anton Prikl (72), Matija Ma-reich (72). Skupna starost teh takomenovanih apo-stolov znaša 915 let.

Štajersko.

Maribor. V soboto, dne 15. t. m. zjutraj je u-mrl po dolgi mučni bolezni gospod Bogomir Poseb, ključavničar južne železnice, v 27. letu svoje staro-sti. Pogreb je bil danes popoldne. Raniki je bil za-veden Slovenec, sin poštnega sluga gospoda Ivana Poseba. Počivaj v miru! Preostalih naše sožalje!

Maribor. (Smrtna kosa.) Dne 16. t. m. je pre-minul gospod Engelbert Zoratti, oče tukajšnjega po-zlatarja gospoda Zorattija, v 75. letu svoje starosti. Pogreb se vrši v torek, dne 18. t. m., ob 4. uri po-poldne. N. v m. p.!

Maribor. (Predavanje na gimnaziji.) Danes na večer bo v telovadnici tukajšnje gimnazije o svojem potovanju na otoku Korzika in o običajih ondotnega prebivalstva predaval v korist dijaške podporne za-loge bivši učenec te gimnazije, gospod dr. Alfred Schmidt, kot pisatelj znan pod imenom Alfred Ma-derno. Predavanje se začne točno ob 6. uri; sedeži po 50 vinarjev bodo pri blagajni na razpolago. V odmoru bodo igrali gimnazijski godbeniki nekaj ko-madov.

Lembah. Truplo rajnega gospoda Josipa Ka-ša, strojevodja, ki se je dne 12. februarja t. l. po-nesrečil med Zagorjem in Savo, se bo danes dne 17. t. m. iz mariborskega mestnega pokopališča prepel-jalo na pokopališče v Lembahu.

Kumen. Težak udarec je zadel našo občino. V torek dne 11. t. m., je umrl naš župan gospod Peter Korman, po domače Cebe, v najboljših letih. Bil je strogo naroden in globokoveren mož ter je njegova smrt za naše občino, za naše narodne vrste velika izguba. Zapušča žalujočo vdovo in več nepreskrblje-nih otrok. Kako ga je vse ljubilo, cenilo in spošto-valo, je pokazal njegov nad vse sijajni pogreb, ki se je vršil v četrtek, dne 13. t. m. Blagi mož, skrb-ni oče, počivaj v miru!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Radi raznih za-prek mariborski Orli ne bodo predstavljali lepe Fin-žgarjeve igre „Naša kri“ na velikonočni ponedeljek, kakor je bilo že naznanjeno, ampak na belo nede-ljo, dne 30. t. m. Začetek bo takoj popoldne po ve-černicah, da tudi za oddaljeneše konec ne bo pre-pozen.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Včeraj smo slo-vesno končali sv. misijon. Imeli smo cel teden kras-no vreme, a je tudi v srcih onih mnogoštevilnih, ki so se udeleževali sv. misijona, nastalo gotovo lepo, krasno vreme preropenja in pomlajenja. Udeležba je bila vse dni ogromna in je bilo vseh obhajancev na-tisoče. Višek je dosegla vspešna prireditelja včeraj. Že dopoldanske slovesnosti v cerkvi, ki je bila natlačeno polna, so bile nekaj izrednega. Triumf vsega je pa bila sijajna procesija. Spomin konstan-tinskega leta, ki smo ga obhajali ob enem, smo praznovali res veličastno. Sv. misijon so požrtvoval-no vodili častiti gospodje lazaristi, katerim izrekamo kakor vsem drugim, ki so pripomogli na srečnem in sijajnem poteku, priskrbo zahvalo.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Umrla je v pe-tek, dne 14. t. m., Elizabeta Paulič, mati vrliga ro-doljuba gospoda Jakoba Pauliča, po domače Sado-nika. Pogreb se je vršil včeraj v nedeljo, dne 16. t. m., ob udeležbi velikanskega števila ljudstva in ob asistenci šestih gospodov duhovnikov. Ranika je bi-la blaga žena, mati revežev in velika dobrotnica cerkve. N. v m. p.!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na veliko-no-čni ponedeljek, dne 24. t. m., ima bralno društvo ob-čni zbor: poročilo odbora, volitev društvenega odo-bora, poučni govori, deklamacija, petje, dekleta vpri-zorijo lep prizor „Tri čudotvorne rožice.“ Vsi, mož-je in žene, mladeniči in mladenke, se uljudno vabite k obilni udeležbi!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. V četrtek, dne 13. t. m., ob 10. uri dopoldne, je nastal v šked-nju posestnika Jakoba Baumanu v Selcah v Slov. goricah, ogenj, ki je v kratkem času vpepelil hleve. Rešili so samo živino. Od tukaj je ogenj poskočil na sosedno hišo Marije Šveiger. Tudi njej je zgorela hiša, hlevi in drugo poslopje. Pri gašenju ognja sta zadobila na pomoč prihitelša sosedu Marko Ploj in Jože Lorbek, oba iz Sele, na obeh rokah, kakor še tudi na glavi hude opeklina, radi katerih so ju mo-rali odpeljati v mariborsko bolnišnico. Pri Baumanu je nesreča tem večja, ker njegovo poslopje ni bilo zavarovano. Kako je ogenj nastal, še do zdaj ni znano; pa najbrže so otroci po igrači zapalili.

Gomilsko. Občinski odbor na Gomilskem je v seji dne 2. marca t. l. gospoda nadučitelja Ivana Zotterja v zahvalo za njegovo dvajsetletno vspešno delovanje na tukajšnji šoli na versko-nravni podlagi in za druge njegove zasluge v prid občine, požar-ne brambe itd., izvolil za častnega občana. Predlog je stavil častiti gospod župnik Grobelšek. Vsi občinski odborniki so z velikim odobravanjem sprejeli ta predlog. Na belo nedeljo se bo gospodu nadučitelju izročila častna diploma. Isti dan je tudi naše bralno društvo gospoda nadučitelja Zotterja, ki je odbornik tega društva, v priznanje za njegove zasluge na polju ljudske izobrazbe izvolilo za častnega člana. Naj bodo tem potom izrečene gospodu nadučitelju is-krene čestitke vseh občanov. Opomba uredništva: Tudi mi se pridružujemo mnogobrojnim častilcem g. nadučitelja ter izražamo svoje veselje nad tem, da se častijo možje, ki delujejo po Slomškovih načelih za blagor mladine in naroda.

Laporje. Po dolgi in zelo mučni bolezni je u-mrl včeraj v nedeljo, dne 16. t. m., gospod Fran-ko Ašič, posestnik bivši dolgoletni uč. slovenjebistrišk-ga okrajnega zastopa itd. Bil je odlični mož, glo-bkega verskega prepričanja, zaveden Slovenec in je vzgojil svojo družino v narodnem duhu. Njegov sin je notarski kandidat v Mariboru, stričnik pa kaplan na Ponikvi. Pogreb se vrši jutri v torek, ob 10. uri predpoldne. Bodi ti lahka zemljica slovenska, ki si jo tako ljubil. Žalujočim preostalih naše iskreno so-žalje!

Pozor! Velecenjeni Pozor! gg. posestniki zemljišč in vrtov!

Spomlad je nastopila in Vas pozivlja, da obdelate svoje travnike, polje in vrte. Kakor Vam je znano, dobivajo se najboljše in najbolj zdrava **gozdna, deteljina, travna in zelenjadna semena**

le v obče znani specerijski in semenski trgovini tvrdke

M. Berdajs v Mariboru

na Zofijinem trgu Za prijazna naročila se najtopleje priporoča z odličnim spoštovanjem

M. Berdajs.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva** nizko **pod lastno ceno**, kot elegantna **pohištva** za **spalne sobe** in **obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpriprostejše do najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster
v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Lepa nova štacuna (trgovina s stelažami vred, se da v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Marija Reicher, Sv. Barbara v Halozah. 53

Steckenpferd-Bay-Rum

iz tovarne Bergmann & Co., Dečín ob Labi

je in ostane vedno najboljša voda za umivanje glave, za pametno negovanje las, zabranjuje luskavost, zabranjuje predčasno osivelost in izpad las ter krepi lasne korenine. Nebroj priznanj! V steklenicah po K 2— in K 4— se dobi v vseh lekarnah, drožerijah, parfumerijah in brivnicah. a

Srečke v korist „Slovenski Straži“.

400.000 frankov

se zamore zadeti s turško srečko na mesečne obroke po samo **4 krone 75 vinarjev.** — Vsaka srečka prav gotovo zadene. Z vplačilom prvega obroka zadobi naročnik takojšno igralno pravico.

Prihodnje žrebanje: 1. aprila t. l.

Eno turško srečko zamore naročiti tudi več oseb skupaj. — Pojasnila daje in naročila sprejme za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Gospodinja

izurjena v vsem gospodinjstvu, ki je bila mnoga leta v župnišču, išče službo istotam. Naslov: „Rosa Langer 69“ glavno pošto ležeče Maribor.

Loterijske številke.

Trst	12. marca 1913	81	77	73	8	42
Dunaj	15. „ „	24	17	76	39	29

Darujte za Slov. Stražo!

Barbara Ašič roj. **Kac** nanznanja v svojem in v imenu svojih otrok: Helene, Ivana, Vikice in Ljudevika in cele rodbine potrjim srcem pretužno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog in oče gospod

Franc Ašič,

bivši posestnik v Laporju, dolgoletni član okrajnega zastopa slovenjebistrškega, šolski načelnik in ogleda

danes 16. sušca 1913 po dolgem hudem trpljenju, previden s sv. zakramenti v 69. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnega je v torek, 18. sušca ob 10. uri od hiši žalosti v Laporju; isti dan se berejo tudi svete maše zadušnice. Blag mu spomin!

Maribor, dne 16. sušca 1913.

Žalujoča obitelj.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini,

ako jo sedaj poskusite in se je našel nov pritok, ki je močen na ogljikovi kislini. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška“ z vsemi najboljšimi kislimi vodami, ker zelo „Tolstovrška“ je sedaj najtoljša zdravilna in mozira in ostane tudi čista. naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice. Tolstovrška odlikovana na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju (Koroško) — Zabojs 25 3/8 stekl. stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Guštanj **Abstinenti!** Pijte le Tolstovrško slatino, ki valed svežega, prijetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo!

Kadilci! Katere in druge bolezni v grlu najhitreje ozdravite, ako pridno grgrate in pijete „Tolstovrško“.

Franc Pleteršek Maribor Koroška cesta 10. Zaloga pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Prodaja se lepa hiša, obstoječa iz kuhinje. Pri hiši so svinjski hlevi, drvarnica, brajde in dva velika vrta. Hiša je še tri leta davka prosta. Izplačati ni treba vsega. Hiša stoji na Teznu, 5 minut od Maribora, cena se zve pri g. Ant. Halerju, uradniku v bolnišnici v Mariboru, Tržaška cesta 29. Hiša se prodaja le radi preselitve gospodarja v Ljutomer. 58

A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 Maribor Heugasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzame vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica števil. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2 %, proti tri mesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 3/4 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izveniški praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.